

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton.

Vertical text on the left margin containing various notices and advertisements.

Előfizetési árak: Helyben és postán küldve: Egy évről 10 ft. — kr. Fél évről 5 ft. — kr.

Hirdetési díj: Öt-hatásos petisórt 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több ízelel hirdetések, alk. szerint a legolcsóbb árért.

A nemzet napszámosai.

Holnap nyitják meg Budapesten az országos néptanítói gyűlést. Hazánk minden részéből zárandokoltak oda a népnevelés bajnokai, hogy az érintkezés által tisztítsák az eszméket, szélelebbé látköriket azon a téren, a melyre hivatásuknak vezérte őket.

„No most.”

Idézett czim alatt a „Debreczen” 153. számában „Egy czivis” aláírású egy cikk-kecske jelent meg, mely konstátálja, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek is megérkezett a földm. ipar s keresk. miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyletéhez intézett azon leirata, melyben felhívják az egylet, hogy a hatásköréhez tartozó vidéken n e t a l á n találhatót réntőntözési műveletekről ismertető jelentést tegyen.

„No most.”

Idézett czim alatt a „Debreczen” 153. számában „Egy czivis” aláírású egy cikk-kecske jelent meg, mely konstátálja, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek is megérkezett a földm. ipar s keresk. miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyletéhez intézett azon leirata, melyben felhívják az egylet, hogy a hatásköréhez tartozó vidéken n e t a l á n találhatót réntőntözési műveletekről ismertető jelentést tegyen.

„No most.”

Idézett czim alatt a „Debreczen” 153. számában „Egy czivis” aláírású egy cikk-kecske jelent meg, mely konstátálja, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek is megérkezett a földm. ipar s keresk. miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyletéhez intézett azon leirata, melyben felhívják az egylet, hogy a hatásköréhez tartozó vidéken n e t a l á n találhatót réntőntözési műveletekről ismertető jelentést tegyen.

„No most.”

Idézett czim alatt a „Debreczen” 153. számában „Egy czivis” aláírású egy cikk-kecske jelent meg, mely konstátálja, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek is megérkezett a földm. ipar s keresk. miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyletéhez intézett azon leirata, melyben felhívják az egylet, hogy a hatásköréhez tartozó vidéken n e t a l á n találhatót réntőntözési műveletekről ismertető jelentést tegyen.

„No most.”

Idézett czim alatt a „Debreczen” 153. számában „Egy czivis” aláírású egy cikk-kecske jelent meg, mely konstátálja, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek is megérkezett a földm. ipar s keresk. miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyletéhez intézett azon leirata, melyben felhívják az egylet, hogy a hatásköréhez tartozó vidéken n e t a l á n találhatót réntőntözési műveletekről ismertető jelentést tegyen.

„No most.”

Idézett czim alatt a „Debreczen” 153. számában „Egy czivis” aláírású egy cikk-kecske jelent meg, mely konstátálja, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek is megérkezett a földm. ipar s keresk. miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyletéhez intézett azon leirata, melyben felhívják az egylet, hogy a hatásköréhez tartozó vidéken n e t a l á n találhatót réntőntözési műveletekről ismertető jelentést tegyen.

„No most.”

Idézett czim alatt a „Debreczen” 153. számában „Egy czivis” aláírású egy cikk-kecske jelent meg, mely konstátálja, hogy a debreczeni gazdasági egyesületnek is megérkezett a földm. ipar s keresk. miniszteriumnak az ország összes gazdasági egyletéhez intézett azon leirata, melyben felhívják az egylet, hogy a hatásköréhez tartozó vidéken n e t a l á n találhatót réntőntözési műveletekről ismertető jelentést tegyen.

Királynék „Hobenems grófnó” álnév alatt utazott Angliában.

Pipicz lovag az osztrák nemzeti bank kormányzója tegnapielőt iltte meg 25 éves jubileumát. A király a Lipótrend nagy keresz-tével ajándékozta meg.

Királyunk szeptember 7-kén indul Prágába s 13-an tér vissza. Vele mennek b. Koller, Andrassy (?) s több tiszt.

H.-Nánás, aug. elején.

T. szerkesztő ur! A mi országgyűlési szere-tet képviselőnk, Oláh Miklós haláláról csak rövid tudósítást hoztak a lapok a „Debreczen” nyomán. Mely fájdalom érzetében nem vehetünk erőt, hogy gyászunkat sietve tudassuk a nemzettel.

Gyászunkat igen, mert az egész választó-kerületet gyászba borítja a derek és elvű férű kor halála. Hiszen három ízben egyhanglag, negyedszer nagy szótöbbséggel küldök őt fel az országgyűlésre elveink képviseltetésé végett. S ő mindig nemesen állotta meg helyét.

Tokajban, jul 31-én halt é meg 39 éves korában. A város fogadtán hozták haza drága marvait, gyászba öltözött lovakok kíséretében.

Oly nagyszerű volt temetésén a részvét, hogy ilyet ember ritkán láthat. Tisztelet, nagyobb számmal volt jelen — a gyászolók serege.

A temetés alkalmával mindkét lelkesült emelkedett szellemű beszédet tartott, kitűnően festvén az üdvözlőnek szép jellemzőit.

Hü nejn kívül még négy kiskoru árva hagyott hátra, kik méltán kesereghetnek az el-hunyt jó apa felett.

Sirján népkán kegyelese s őszinte szere-tet virraszt. Emléke kelünkbe zárva él. Nyu-godjék békevel!

A történelmi társulat az idén Turóc-megyébe rándul ki buváriakra. Sok levélvár mar már eddigél is felajánlva megtekintés végett; e nevezetes történelmi múltból bór megének sok rendkívül érdekes pontja van kitűzve. 18-án este lesz Budapestrol az indulás. Az összegyűlt tagok Zólyomban reggeli 8 órakor állapodnak meg, honnan 10 órakor Besztercebányára mennek s meg ez nap az egy-let Ipolyi püspök által rendezett díszbél után a hermancei papírügy megtekintésére mennek.

Másnap sz. István napján lesz az ünneplés közgyűlés három felolvasással, melyek közül az Ipolyi tartja Besztercebányáról történelméről, azután b. Nyári Albert olvas a hét bányaváros szövetségéről, Thaly egy turócmezei csatá-ról. D. u. kirándulás lesz a főispán, Rad-vánsky urhoz, este hangverseny és bál. Más-nap a jelenlévő tagok bizottságokká oszlanak s szatmennek a megyében, s bizonynyal igen ér-kes kuttatásai eredményeivel 28-ára Szt.-Keresztre gyűlnek össze Ipolyi püspök vendég-szerető házához. Ismertebb történelmünk s az irodalmi nevezetességek közül többen részt fognak venni: gróf Mikó Imre az elnök, Hor-váth Mihály, Szabó Károly, Pauler Gyula, Nagy Imre és Iván, Véghegyi Dezső, Ortvy Tivadar, Balázs s Thaly Kálmán a társulat titkára.

A szerbek hangulata.

A román metropolita-érsek megválasztása felett nagy a népbén az elégedetlenség.

Erre nézve jellemzéstől közöljük a „Hon” tudósítójától a következő sorokat.

Maguk a közösi papok, plébánosok és káplánok nyilvánosan nem tetszésüknek adnak kifejezést. Grucics Nándor adminisztrátor, Angyolnócs és Kengyelcz püspökök, halva a nép-különösen az alapszék elégtelenségét, állító-lag mindhárom beadtak lemondásukat, azaz kijelenték, hogyha a kormány, illetőleg a ko-rona megerősítene Ivackovicus metropolita-ér-sék mint szerb pátriárkát, ők leköszönnek.

De ok nem hiszik, hogy megerősítették Ivackovicus, ki Milietsek által ép úgy lesz fel-használható, mint lett volna Stojkovicus, ha megerősítették. Stojkovicus vagy két külön név, két külön individuum, de tendenciájuk egy-azul, az ultrakál. Maga tehát a nép itt lenn sehoh nem hiszi, sőt kívánja is, hogy Ivackovicus, ki román és magyar nyelv-ér-kező tagja, meg ne erősítették.

Vajon tény-e, hogy beadtak a püspökök lemondásukat, vagy csak hir, határozatlan nem tudom, de itt általános an elterjedt az, hogy azon emilitement-feltétel alatt beadták, vagy legalább tudtára adták a kormánykn lemon-dási szándékukat; sőt hirlik, hogy figyelme-ztették a kormányt, ha megerősíti Ivacko-vcusit s ők beadják lemondásukat, azon ne-hézségre, mely okvetlenül beáll, s mely ne-hézség az, hogy a synodus nem lehet nek-csak összehívni, de meg sem tartani, hacsak Stojkovicus egyedül nem fogja majd leendő ko-legát megválasztani. Ha minden versió igaz, ugy kétségtelen ma már, hogy Ivackovicus semmiesetre sem erősítették meg. Ha mind-ezek folytán meg nem erősítették Ivacko-vcus, ugy legtöbb kilátása leendő Kengyelcz-vecserzi püspökök, ki mindenesetre több sza-vazatot nyerend, mint Grucics adminisztrátor. Hogy a királyi leiratot alig várják; tán mon-danog sem kell.

Epon mint a budai császárfürdőben Szerk.

Békessy László, egyll. titkár.

A magyar földtani társulat vándor-gyűlésének tagjai augusztus 2-kán este in-dultak el Budapestrol Máramarosba, — mint az ideai vándorgyűlés helyére — dr. Szabó-József egyetemi tanár vezetésé alatt. — Víz-ben már várták a vendégeket s Bustyához va-suti állomásra kocsiat küldtek elikök s megerkezések után pedig a város házánál fo-gadták őket a városi előjáróság, a város előbbkelői s a három különvállasu pap, magya-rors szíveséggel vendéglélen meg őket az es-teliezh feldiszeit nagy tanácsteremben. Ne-gyediken az összeit tagok kocsin kirándu-lást tettek, közetek gyűjtésé végett a nyu-gotra fekvő sajányi savanyúvizforrásokhoz s más gyógyfürdőhöz is használati szokot for-

* E tekintetben az „Egy czivis”-nek annyiban fogjuk pártját, hogy a gazdasági egyletnek lett volna feladata, mikép tevékenységét mind szélesebb körben ismeretesse. A magunk részéről e választ egybírnat örömmel hoztuk tudomásra.

Szerk.

Tanügy.

A köznevelési tanáregylet aug. 6. d. e. kezdte meg a meghívás nagy termében az évi közgyűlést körülbelül 100—150-en lehettek együtt. Az ülést Név Ferencz elnök nyitotta meg, szívesen üdvözölte a megjelenteket.

Bercz Antal alelnök felolvasta a választ-mány ez évi működéséről szóló jelentését.

Azon 15 tagu bizottság, melyet a köz-gyűlés a köznevelési társulat tárgyalban ki-küldött, terjedelmesebb emlékiratot szerkesztett, melyben főleg a görög nyelvre és a hét osztályu reáltanodákra terjeszkedett ki. A vá-lasztmány 11 ülést tartott; a rendez. torna-tanítókn nyugdíjazása, az ifjusz katonái és fey-ergyakorlati ügyében emlékiratokat készített, a háromvenkint rendezendő rajzkiallítás ügyében pedig sikerült kivívni, hogy az első ilyenmő kiallítás a jövő tanév végén lehet már rendezni. A jelentés sajnálkozását fejezi ki azon vizsályok felett, melyek az egylet tagjai között kitértek és visszautasítja az egy-let ellen emelt gyanúsításokat, melyek épen egyleti tagok részéről értek. Az egyleti ta-gok száma 45-el szaporodott és most 716-ra rug. A jelentés tudomásul vétetvén, a válszt-mányknak kifejtett működéséért köszönet szá-vaztatik.

Név Ferencz hosszabb beszédében ki-fejezte azon zemetét, hogy a választmány csak úgy fog sikeresen működni, ha tájékozva lesz a közgyűlés részéről helyeselt tanügyi po-litika iránt, melytől szóló három pontban fog-lal össze; első sorban határozott nemzeti irányt kell követni és minden alkalommal há-rározottan tájékozni a germanizáció ellen; 2. ügyelni kell, hogy a gymnásiumok, reálta-no-étek és polgári tanodák egymásközi viszonyáról méltányos felmérés uralkodjék; 3. szülő kifejt-i, hogy azon éles hang, melyen az egylet ne-hány tagja tanárútsáiról szól és mely az ifju-ságra is demoralizálólag hat, szűnjék meg. Ez utóbbi fejtegetéseket a közgyűlés egy része elénk helyesléssel fogadta. E beszéd mind-élemből való vitára adott alkalmat. A közgyű-lés igen türelmetlenkedett, és áttért a napi-rendre.

A pénztári jelentésből felemlítjük, hogy az egyletnek a lefolyt évben 4291 ft 48 kr. bevételé 4144 ft 88 kr kiadása volt. A jövő évre 21 forintnyi hiány van előirányozva. Az egyesületi heti lap kiadásáról szóló indít-vány szombaton fog tárgyalni.

Azon kérdést, hogy a közgyűlés belbo-csátkozik-e az érdemleges tárgyalásba, egy-szeri szavazás által akarták eldönteni, nehány tanár azonban hiába kívánt szólni a kérdé-shez. Végül a többség elhatározta, hogy bel-bo-csátkozik-e a törvényjavaslat tárgyalásába. A kérdésk formulaézása végett 9 tagu bizottság küldetett ki. Ezzel a közgyűlés 11 órakor be-fejeztetett.

Ezután az egyes szakosztályok kezdték meg működésüket. — Az első szakosztályban B i h a r i Péter budapesti ref. ta-nár tartott előadást „A filozophiai tudományok ta-nításáról a gimnáziumban”. — Kiemeli ennek nagy fontosságát általános művelődési s külö-nösen hazai szempontból, óhajta, hogy e tu-dományokra jövőben nagyobb súly legyen fektetve, mivel a bölcsészeti képzés terén nagyon hátra vagyunk. Nézeté szerint elő kellene aini a gondolkodástant, lélektant, némi erkölestu-dományi ismeretét és a bölcsészet történelmét, — mindnyáját kapcsolatban a többi tantárgy-gal, hetenként 4 órán. — Legalkalmasabb volna ennek tanítására a magyar nyelv tanára, ki ezt már az alsóbb osztályokban elönműkál-hatja. — Szükséges volna egy szakközlöny is. A szakosztály hosszabb vita után az indít-ványt elfogadja a történelem tanításának ki-vételével.

A második szakosztályban Lenden Ala-jos érkeztetett „A szabadsági rajz tanításáról”. Nélkülözhetetlen az a nevelésnél nemcsak a szép ízés fejlesztésé czéljából, hanem azért is, mivel a műtárgy nevelésére nagy hatással van. Ezért a rajz tanítását egyöntetű alapelvokra kell fektetni. Utána Főrszász József redita-kező tanár értekezett „A néptani rajz előadá-sáról.” Javaslja, hogy a miniszterium kéressék fel az általa e tárgyban készített javaslat ujabb átdolgozására.

Az első javaslat egyhanglag, a második hosszabb vita után elfogadtatott.

Az aug. 7-iki közgyűlés első tárgya az egyleti hetilap kiadásának kérdése volt. N é v y László indítványában ut. lra, hogy az egy-leti érdekek hatatos védelme és képviselteté-re nem elegendő egy havi közlöny, mely az es-mények rohamos haladása mellett mindig ké-sik. Névy aután áttért a kérdés anyagi olda-lára, mondván, a hetilapot csak úgy lehetne kiadni, ha a tagsági díj 4 frtól 8-ra emellették, a mit azonban maga is kiviételnek tartván, javasolja, adassék ki a lap úgy, hogy az egylet a költséget ne vállalja el, hanem aláírás útján csak az előfizetésre támaszkodva határoz-tassék meg a közlöny terjedelme.

Ez indítvány korul nagy zavar, lárna fej-lett ki úgy, hogy semmit sem határozottak. Végre abban történt megállapodás, hogy az ügy felől javaslatteüel Névy, Petrovics és Kleinman bizattak meg, kik holnap terjesztik elő javas-latukat.

Külföld.

Németország. Jól értesült körökben azt beszélik, hogy a madridi kormány felszólította a porosz hadügyminiszterumot, nem volna-e hajlandó a legközelebbi hadjárat alatt elfog-lal, vagy máskülönben felesleges ágyúiból ne-hányat eladni. Minthogy Spanyolország kor-

Apróságok.

Engedelmet kérek a t. szerkesztőségétől, hogy e rovat címét én is felvevém, hiszen né-mely tanárról levő szón, alkalmasabb címet nem tudtam találni.

Valami „c+d” Molnár György lapja ha-szábján „enyeleg” a személyeskedés mezején, fitogtatván értelemegének gyámölcsét.

Multkor cikiztemék, mit a főiskola érde-kében irtam, feldühödtek a „köfalón belüli”, s a „Debreczen” szerkesztőjének fejére zudítotték az átkot.*

Igy az első vágásnál sem talált „c+d” fakardja.

No azt nem tagadhatom meg, hogy nagy-szerű felfedezést tett „c+d.”

Világá kitalja, hogy egy tanár már ak-kor megmondta, hogy a „Debreczen” a főiskó-lát és tanárokat meg fogja támadni, midőn a tanárké egy része „becses munkásságát” Mol-nár György lapjának ajánlotta fel.

Szép, hogy „c+d” felfedezte, mikép a fő-iskolai tanárkarban — jóslói tehetség is van. Ugyan kérem, nem mondanák meg azt is, mikor lesz — eső vagy szél?

Mesél még „c+d” egy lapszerkesztő és egy bölcsésztanár fiáról. A kettő közt fel-merült versengésnek tulajdonítja, hogy a „Deb-reczen” szerkesztője felvette „a+b” cikkét a főiskoláról.

Bizony jól mondta b. Eötvös: „termé-szetfelmérés s pedig nem szeretem méltó tu-lajdoni közé tartozik, hogy valahányszor a sorsral vagy magunkkal megelegetve nem va-gunk, mindig „másokat” vádolunk.”

Igy választá most „c+d” némely tanár-társra hibáinak elfedésére tévesen a palástot. No de azazl takarozik a „vaskalap”, a mivel tud.

Egy „c+d” szerint is „jeles ifju” ajánlá-sát szintén nehezteli az „Enyeleg” ur a „Deb-reczen”-től.

Pedig „c+d” ur, ha szívely néz maga körül, mit lát? ...

Talán csak — nem félti némely tanártársra babráit — egy kezdő ifutól?

A „Debreczen” szerkesztőjének költésze-tén nagyon szeret lovagolni „c+d” ur, s épen akkor, midőn „a főiskola érdekében” emeli fel szavát.

Erre nézve czáfolatul hivatkozhatnám A r a n y János „Koszorújának” bírálatára, de jól tudjuk, hogy itt Aranyra nem adnak semmit. Hiszen, ha jól tudjuk, a mostani költé-szet — vagy ha úgy tetszik, „magyarnyelv”-tanár mellett bukkott ő meg ennek megválas-zásakor. A mostaninak tehát okvetlenül de-rekabb embernek kell lenni, s mellette elül-het — Arany.

Csak az a kár, hogy minderről meg fél nem világoztották — a nemzetet.

Es most „c+d” ur térjünk át a filozó-fára, követvén a tiszta feju Krug”-ot. — „Látván Plátó” — folytassa ked-vesem.

a+b.

UJDONSÁGOK.

* Egy év előtt. Tegnapi volt egy év, midőn a városi közgyűlés által a rediskola ügyében kiküldött bizottság négy órai tanács-közös után elhatározta, hogy a városi közgyű-lésnek ajánlani fogja a debreczeni főreáliskola felállítását.

S mint látjuk, az ige testté lön. Tóth József főiskolai tanár hatalmas ér-veikkel támogatta ez intézet felállításának szük-ségességét.

Jelen voltak e bizottságban: Kovács La-jos polgármester, Komlóssy Imre, Armós Bá-lint, Némethy Lajos, K. Tóth Mihály s Tóth József tanár.

E férfiakról függött akkor amaz in-tézet létele, mely Debreczen egyik főbüz-kesége.

* Lapunk szerkesztője távol levén, kötelessé-gem nem ismerem, hogy az illető lapban az „enyeleg” cik-kirő által személyére szórt aljas gyanúsításokat, mintha őt magán érdeke vezetne volna a kérdéses cikk felvételére, mintha azok alappal épen nem bírnak, egy-szerben visszautasítsam. — Sztármári Károly, a „Debreczen” fűmunkátára.

Nánássy László, főmunkatárs.

438 2-8

A kérdés szerencsésen oldott meg. S most már előtűnik az intézet.

Éljen és virágozzék!

Városi közgyűlés tartott ma ismét, de ez alkalommal csak a mult gyűlés jegyzőkönyvére hivatkozott.

A honvédtanulmányok emelendő simelekre szerkesztésüknek újlag adakoztak: Osv. D. de Mihályné szül. Brezók. Zsuzsanna 1 ft. M. A. K. I. György szül. Brezók Terézia 1 ft. Varga Imre eszéki királyi testőr Bécsből egy ezüst uj. Egy volt honvéd hat darab 1848-ki magyar körirat 20 krost. Eddig begyűlt nálunk 25 ft 20 kr o. é. 1 ezüst és 6 ezüst huszas.

A debreczeni tanítók tegnap este indultak el Budapestre 13-an az országos tanítói gyűlésre. Az általunk közölteteken kívül elment még Báthori István tanító is.

A honvédszemlere Mayer Ferencz ívén újabb adakoztak. Veszter István 50 kr. Frind Antal 1 ft. Sesztina Lajos 2 ft. N. N. 1 ft. N. N. 10 kr. összesen begyűlt eddig 88 ft. 80 kr.

Rónairól ma rémhírek keringtek városunkban. Azonban mi úgy vagyunk még eddig értesítve, hogy kedvelt művésznök egéssége javuló félben van.

Önkéntes tűzoltóegyletünk a soproni országos gyűlésre Csécsi Mór fogja felküzdeni az egylet költségét.

Főreáliskolánk vegytani tanára Kolárics Mihály már haza érkezett Zürichből, s a jövő tanévben elfoglalja tanszékét, mely eddig ideiglenesen volt betöltve.

Temetés. Jóna Dániel polgártársunk kedves nejének végtisztességéért tegnap a városi közönség nagy részvétel mellett ment végbe. A megdölgött nő még étte javában 39 éves korában költözött el bánatos családjához közelebb hazába. Nyujtson az ég vigaszt a gyászoló feleségnek!

Már nem jönnek a vásárra elő színészek. Sok körülmény szolgált arra okul, hogy át nem járulhatnak hozzánk.

Nyílt közönség. Feledhetlen nóm temetése alkalmával mélyen érzett fájdalommal gyöngyözött hatott meg az országos gyűlésre a közönségnek színté. Fogadják ismerőseim s barátim s általában a t. közönség a megmérhetetlen bánatomban tanúsított részvételt itt a nyilvánosság terén, méltán gyászoló árva gyermekeim nevében is nyilvánított legszíntébb köszönetemet. Tisztelettel. Debreczenben, 1874. aug. 8. Jóna Dániel.

Színészeink jövő hó 24-dik napján fognak Nagyváradról haza jönni. Örömmel halljuk,

hogy ott irántok naponként fokozódik a pártfogás.

B. Gyulai-Edelheim főhadparancsnok körütanak sorát közik a lapok. Most Temesvárt van, s majd ha Aradot Nagyváradot megkapta, fog Debreczenbe jönni a 16. számú „gróf Clam-Gallas“ huszárezredet, az 51. sz. gyalogezred egy zászlóját és a 39. sz. „Alexis orosz nagyherceg“ gyalogezrednek tartalékpáncsokát megsejmelni.

Hallod Debreczen? Az alföldről több város fogja magát képviseltetni a természetvizsgálók ez idei nagy gyűlésén. És Debreczen hátra maradna?

Nem félhetünk már — Dobos Gábor rettegett betyártól. Ha igaz a „Nagyvárad“ híre, a betyárt ott befogták.

Köszönetnyilvánítás. Nem mulaszthatom el, hogy az iparosifjúság egylete nevében ösztönös hálas köszönetet ne nyilvánítsam Somogyi Gyusztine Alföldi Mihály urnak 1 darab mulatató tartalmu könyvéért, Goldstein Emlánu urnak egy darab könyvéért. Kelt Debreczen, aug. 6-án 1874. ifj. Nagy Mihály, egyleti könyvtáros.

A részvénytömbban most vannak sajgó alatt a h-násai asztalos, lakatos és kovács iparos-társulat alapszabályai.

Vásár vasárnapja lesz holnap. Eddig-éle nem igen látjuk, hogy nagy közönségre lehetne kilitás. A piacon ma alig tñnt fel, hogy nagy vásár szombatja van. Kivül pedig csak egy ritkán fordul meg valaki.

Felszólítás. Mindazon debreczeni születesű, az 1862 és 1863. évben beozott s jelenleg a m. kir. 46-dik honvédszázalaj tartalékos létszámába tartozó honvéd, ki az 1866-dik évi Ladjárban részt vett, felhivatik, hogy hadi-élmét a kapitányi hivatal katonai osztályánál a hivatalos órákban kezébe veheti.

A lótorát gazdákat ismételve figyelmeztetjük a holnapi államdíjzástokra. Igyekezzék az mindenki megjelenni. A polgárság érdekeltségét fog függeni, vajon továbbra is itt tartassanak-e az ily államdíjzástok?

A szülei gondatlanságnak esett ismét csütörtökön délelőt a péterfaútczi külvároson levő 3647. számú házál egy gyermekét eldóztal; a szülek, Seres János és neje a mondott nap reggelén a piacra menvén fel, 1 éves leányukat 14 éves szolgálójukra hagyták, de ez kiment az udvart sepréni, miatt a gyermek a konyhából az udvarra a kuthoz mázstott s egy ott levő alig nehány hüvelyknívizzel megtöltve levő dézsába fejfel beleesett,

s mire a keresésére indult lakó asszony észrevette, a gyermek már halva volt. A szülek elien a rendőrség a kir. ügyészséghez jelentést adott be.

Leftört virág. Városunk leánykoszorújából egy szép virág nincs többé. Muraközy Karolina k. a meghalt — ma delután 4 órakor. Még alig nyílt ki a róza, már elhervadt. A kik ismerék őt, a megtestesült szelidséget és jószágot, bizonyára velünk együtt a legmelyebben fájjalják az ifju elhunytát. Temetése hetfőn d. u. 5 órakor lesz a szülei háztól. Áldás hamvainak!

A mult iskolai évben végzett jogászok részére, az államvizsga első határidejűl szeptember hó 23-dika tüzetett ki.

Jó fogást tett csütörtökön éjjel a rendőrség az által, hogy egy, a p.-ladányi járásbíróság által és többrendbeli büntény elkövetése miatt tildözött és idemenekült egyént sikerült elfogni.

Megkaptuk a táfürdői fürdővendégek névsorát. Julius hóban 1043-an voltak ott. Debreczenben is volt pár vendég.

A helybeli vállalkozónál levő kincstári honvédlóvakra az ez időszerint már Nagyváradon állomásozó m. kir. 16-dik lovas-századparancsnokság újabb intézkedett, hogy azok f. hó 23-dik napján reggelt 8 órára helyben, és pedig a czeplédutca végén eső térségen lesznek előállítandók; egyuttal a vállalkozónál levő lóigazolványi könyvecskék is elvándók.

Az adóhátrányok behajtásánál működő végrehajtói biztosokat a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság ugyancsak nevezett ki, hogy az elapadt kincstár telhetetlen őréséget némileg megtölteni segítsen.

Piacunkra ma is hozatott egy helybeli, mint vidéki természetök által meglehetősen mennyiségű termény, minthogy azonban a terménykereskedők által mellozotett, csak csökkent áron lett értékesítve. Nevezetesen tiszta sulyos buza 10.80—11.20 kr., könnyebbféle 9—10.60 kr., kétsz. 8—9.60 kr., rozs 7.20—40 kr., árpa 5.10—40 kr., zab 3.60—70 kr., tengeri 9.20—60 kr. zsák kolompér 2.80—3 ft.

Egy hordár zártott le a minap, mivel nejt meg akarta ölni. A vad lelkü ember itt-as állapotban volt.

Carlos elősegítésére fordítsák, majd később, így biztatják a híveket, Róma visszaszerzésére fogják fordítani a fenmaradó s később begyűlendő összeget. A rópirat, mely a főmeg hitaságára számítva van írva, valószínűleg az ország több részében is terjesztetik, csodás dolgokat beszél el arról, miként segíti elő Don Carlos ügyét az uristen. Azt mondja egy helyütt: 1873. okt. 15-én Szent Terézia napján Bayonnéból egy hajó indult ki, 4000 fegyverrel tildényvel, a karlisták részére. Ezen hajó üldözöbe vétettet ugyan, de az uristen kódk ereszésével megmenté az üldözök szeméit. Ilyen meszeszerű elbeszélésekkel hirdeti, hogy az uristen külön-öszeketekében is áll Don Carlosal. A bevezetés ismét a refraint pengeti, „adjatok szagot, Don Carlosnak, hogy előbb Spanyolországot, azután Rómát szerzhesse vissza a szt. atya részére, azzal végzi be, hogy ha Don Carlos leverétek, nagy szerencsétlenség fog egész Európára szállani. „Fel tehát pénzt, jézus szíve nevében. A rópirat nyomtatott Bécsben Mayer Lajosnál.

(7) Szalontáról vettük e következő gyászjelentést: Balogh Elek orrostudor, egy önmaga, mint kisded gyermeke és legközelebbi rokoni nevökben is, valdó mély fájdalommal tudatja, forón szeretett neje Erccsey Vilma 4-dik évében, gyermekágyi-láz következtében, pár napi nagy szenvedés után, folyó augusztus hó 2-kán, esti 11 órakor, történt váratlan és kora elhunytát. A boldogultnak hideg tetemei, ugyancsak folyó augusztus hó 4-én d. u. 4 órakor n-szalontai közsírkertben, a hely. hitr. szertartás szerint tetettek örök nyugalomba. Béke hamvainak!

(8) A nemzeti színház megnyitását e hó 15-ére teszik, minthogy az építés addig a bejárat elkészítéséig tart.

Szerb rablók magyar földön. Moldovánál f. hó 3-án rablóbandák léptek át Szerbiából és a magyar földön vilgós nappal rablást kísérettek meg.

Haszonbérlet.

Szabolcs megye Eszény község határában 160 hold legelő 1875-dik évi szent-György napjától.

Bereg megyei Barkason 178 hold makkos erdő és szántóföldek 1875. január 1-től, — Bereg megyei Asztélyon 200 hold szántó és legelőföld folyó évi október 1-től 3 évre haszonbérben kiadó, legeteltésre, vagy rendszeres használatra. — A birtokok az északi-keleti vasut mentén fekszenek. — Értekezhetni Debreczenben mesterutcán 1118. szám alatt.

Gerzon Ödönnél.

Jó életszesz (spiritusz) és moslék jutányos áron kapható a homokkeri szeszgyárban. Megrendelések elfogadtnak egyháztér 339. szám alatt.

Fried Lipótnál.

456 1—

Legelőajánlat.

Alant írottak közhírré teszik, hogy a nagy-károlyi vasuti állomástól egy órai távolásra eső Domahida községben 100 hold kaszáló és jó legelő birtokra 50-től 100 darabig számú szarvas marhát fölvalának; a jótartásért kezelve — bármelyik perczőt kezdve — nyári 6-8-zi legelőre és téli tartásra 1875. év ápril hó 24-ik napján, — két darab idei borjú számítatván egy nagy marha számba, — saját, esetleg a jószágtulajdonosok pástorainak felügyelete alatt, darabjért fizetendő 15 ó. é. frtert. — Ajánlással akár személyesen, akár levél útján értekezhetni utolsó posta Nagy-Károly: Domahidán.

Domahidy István, Domahidy Sándor.

Hazai hírek.

(*) Jézusnak vitézeket toborzanak Munkács táján a katolikus papok egy német rópiratát. Vitézek neveznek ugyanis mindenkit, ki pénzt ad nekik, hogy azt egyelőre Don

H I R D E T É S E K.

A gyári árból is 10% leengedéssel!

Fülkey J. E. arany s ezüstműves
(Debreczenben, Széchenyituczán, gr. Dégenfeld ház.)

VÉGKIARULÁST RENDEZ
10% leengedéssel.

Ajánlja magát a n. érdemű közönség figyelmébe.

Főtörökvése leend minél jobb árucikket, minél ócsóbb áron szolgáltatni ki tisztelt vevőinek. Rendelmenyek és javítások a leg-ócsóbb áron eszközöltetnek.

Hallatlan olcsó ár!

Köszjuro: elismerő okirat. Tiszteletbeli jury: haladási érem.

BECSI VILÁGTÁRLAT 1873.

Az országos magyar iparügyesület f. evi május 17-ki okmányával, legmagasb kitüntetés: ezüst dísz-érem.

Legkitünőbb minőségű

ROMÁN CEMENT

BENKŐ KÁROLY és TÁRSA
gyaraból

Nyergesújfalu, Esztergom megyében, vízben s ingó talajon, ugymint szárazföldön, vízhatlan szilárd és tartós épületek és épületrészek készítéséhez, valamint mindennemű szobrászmunkákhoz.

Megrendelhető és kapható hordó és zsákokban a legjutányosabb gyári áron Debreczenben: a nyergesújfalu cementgyár raktárában **KLEKNER MANÓ** vaskezeskedőnél. 430 4—5

Mentze A. H.

családi varrógépek és zongorák első raktára
(Debreczenben, Széchenyituczán 1813. szám alatt.)

Bátor vagyok a n. érd. közönség figyelmét felhívni, a minden tekintetben egyedül ajánlható, legkitünőbbnek elismert nálam mindig nagy választékban levő

Wehler és Wilson-féle családi varrógépekre
melyek általam a legjutányosabb gyári árak mellett árultatnak: — Kétféle legújabb szerkesztő közli varrógépeimre, darabja 18 ftól 25 ftig. — Egyszersmind ajánlom egy a helybeli, mint a vidéki n. érd. közönségnek gazdagon ellátott

zongora eladó és kikölcsönző üzletemet,
melyben a bel- és külföld legelső gyaraból találhatók egész és félzongorák (Piano-forte és Piano) s ezenkívül minden néven nevezendő zongorák birhonnan általam a leggyorsabban megrendelhetetnek.

Vannak raktáramban kijátszott zongorák is minden fajtaból, áruk 80 — 300 ftig. Varrógép és zongora javításokat elfogadok, ócska zongorákat megvasírók, vagy becserelek.

Debreczen, 1873. július hó,

ti zlettel **MENTZE A. H.** zleteltuladonos.

Tudósítás állatseregről.

Debreczen és vidéke t. cz. közönségét van szerencsém értesíteni, hogy állatseregem és mechanikai museumomat a városi sarteren felállítottam, s ott naponként reggeltől estig szemlélhető. Az állatok etetése este 7 órakor történik. Tanítók, iskolák és intézeti felügyelők, előleges értesítései folytán tanulók számára a beléptidíjak mérsékelhetők. Látható csak vásár alatt. A t. cz. közönség látogatását kéri Kulman Tamás.

444 2—3

Haszonbérleti árverés.

A debreczeni ref. egyház tulajdonához tartozó Zakar Jánosné féle ház külső földje, a Székely Dícses ház külső földje, az ispotályi szegények malmának külső földje, a szentanna-utczai, péterfaútczi, külső földje, végre a Halomágyi-féle ház külső földje, több évre haszonbérbe adandók lévén, haszonbérleti kiváncsokat az egyháztanács terében folyó évi augusztus 12-dik s esetleg augusztus 19-én ismételve is megartandó árverésre reggelt 9 órára — elegendő bánompénzzel ellátva — meghívom.

Medgyaszai Imre
gyházi aligondnok.

436 1—

Tiszavidéki vaspálya társaság. Hirdetmény.

Alólrít igazgatóság részéről közhírré tetetik, miszerint a cs. kir. szab. osztrák államvaspálya és a kizár. szabadalmazott Ferdinándcsászár-északi vasutársasággal történt meg egyezése alapján

1. a gabona, hüvelyes vetemények, malata olajvetemények, liszt s egyéb örlemények szállítására nézve, ha egy szállító levéllel legalább is 100 vammassányi mennyiség adatik fel, vonalainak bizonyos állomásai és Budapest, Palota, Marchegg és Bécs (mindkét pályaudvar) között

kivételes dijszabást;
továbbá

4. a Czeplédén át Budapest, Marchegg s Bécs (államvaspálya- és északi vasuti pályaudvar), valamint a tiszavidéki vasut bizonyos meghatározott állomásai között közvetlenül szállítandó gyors- és mindennemű teher-szállitványok továbbítására vonatkozó új dijszabást

állapított meg, mely két dijszabás az 1873-iki ápril 10-én életbe léptetett ide vonatkozó árszabások hatályon kívül helyezése mellett folyó évi aug. hó 1-én lépett hatályba.

Ezen dijszabások alólrít üzletigazgatóságánál (Mária-Valériaútcza 1. szám III. em.) és a tiszavidéki vasut állomásfőnökeinél kaphatók.

Budapest, 1874. aug. 1.

Az üzletigazgatóság.

Szolyvai víz 40 és 60 tüveg. 1 láda frt 4—

Olenyovai „ 40 „ 60 „ 1 „ „ 3.60

Polenovai „ 40 „ 60 „ 1 „ „ 3.60

Geréby Fülöp
fűszerkereskedésében.

451 1—

Ezen külön dijszabás alólrít igazgatóságánál (Mária-Valériaútcza 1. sz.) és állomásainak főnökeinél kapható.

Budapest, 1874. évi augusztus 1-jén.

Az üzletigazgatóság.

447 1—3

Tudomásul.

A főpiaczon, br. Józsinóczyné háza alatt levő, kellőleg berendezett, keztűs, norinbergi üzletemet, mely magyar királyi dohány- és szivar-törszvével ellátva van, — miután lakosomat Nagyváradra tendem át — kedvező ár mellett bármely órában örök áron eladom.

Egyszersmind van szerencsém tudatni, — hogy ezen üzletemben létező főnebb említett cikkekéből

végkiarulást

rendezendek, — és minden tárgy gyári áron megszerezhető.

Szamos látogatást kér. Debreczen, 1874. jul. 16.

Nagy Andras.

450 4—5

Érmelleki hegyi borok.

16 hordó 1870-diki és 8 hordó 1872. 600 itczés hordókban a vajdai hegyen eladók. — Értekezhetni iránta Debreczenben Kacsó Ferencz fűszerkereskedésében.

393 4—6

Bikk és tölgyfa-szen raktár.

Posszert Jánosnál Debreczenben Piacutczá 1903-dik számú saját házában a Telekutyeczával (Szeputczával) szemben, a hol legkisebb mennyiség 1 zsákkal hozzáférhető 40 fontnyi adatik, és bármily nagy mennyiségű is a raktár pontosan szolgál. Vidéki megrendelések szintén pontosan foganatosittatnak. Készítetési ára 100 bécsi fontnak 1 frt 60 kr.

406 4—6

Tiszavidéki vaspálya társaság. Hirdetmény.

a Magyarországból Czeplédén, Bódenbachon, Lipsécen át Belgiumba és Franciaországba való gabnakivitelre vonatkozólag.

A csász. kir. szabadalmazott osztrák államvaspálya társasággal, ugy az érdekelte német és belga vasutigazgatóságokkal s a francia északi vasutal történt megállapodás alapján

1874. évi július 20-án
gabona, mindennemű hüvelyes vetemények, liszt, malata, olajvetemények a olajpogácsák szállítására nézve.

külön dijszabás

lépett hatályba, mely szerint a kérdéses árucikkek — ha azokból egy szállítólevéllel legalább is 5000 kilogramm — 100 vammassányi mennyiség adatik fel — a tiszavidéki vasut bizonyos meghatározott állomásaitól egészen a külön dijszabásban foglalt belgiumi és francia állomásokig közvetlenül indíthatók.

Gép fa-olaj.

Kész, törött festékek, száraz festékek, pamacsok, galliczai és ausztriai terpentínolaj, bór, vas, padozat-terpentin és kopál-lackok, parafin, szekér-kenőcs, ásvány-vizek, valamint mindenféle fűszer áruk, jutányos áron ajánlatnak.

Kacsó Ferencz,
fűszer és festék kereskedésében,
Ugyanott tanul az üzletbe felvétetik.

394 4—10

Kiadó lakások.

Kicsapóútczán 791. szám alatt, egy a palac, mint a főiskolához közel eső, csinos kertté alakított telken, a mult évben épített, s több szobából álló, kellő csinnal kifestett, — minden szükségességgel ellátott, akár utczaik, akár udvari lakosztályok, egy vagy több évre kiadó; értekezhetni alulírottal.

Debreczen, július 27-ik 1874.

Bogdány Imre,

3—3 421